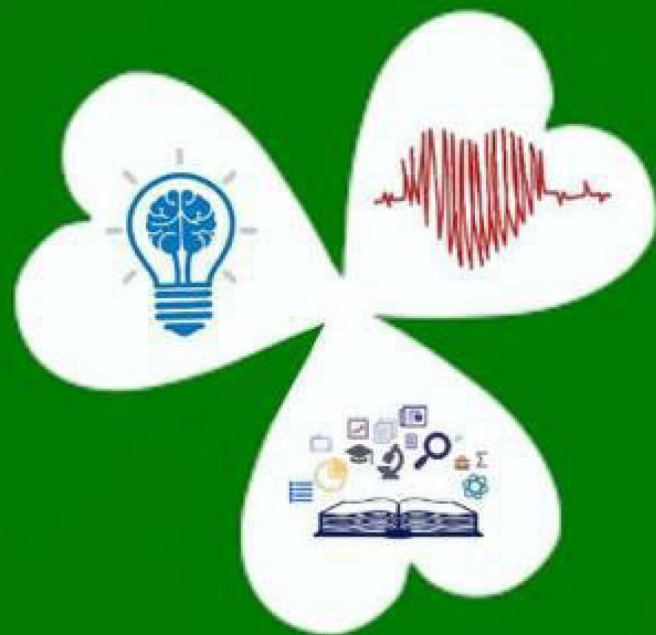

Наукові перспективи
Видавнича група

ПЕРСПЕКТИВИ ТА ІННОВАЦІЇ НАУКИ

СЕРІЯ "ПЕДАГОГІКА"
СЕРІЯ "ПСИХОЛОГІЯ"
СЕРІЯ "МЕДИЦИНА"

№7(12)2022

Все буде Україна

Видавнича група «Наукові перспективи»

Громадська організація «Християнська академія педагогічних наук України»

**Громадська організація «Всеукраїнська асоціація педагогів і психологів
з духовно-морального виховання»**

*за сприяння громадської наукової організації
«Всеукраїнська Асамблея докторів наук з державного управління»*

«Перспективи та інновації науки»

(Серія «Педагогіка», Серія «Психологія», Серія «Медицина»)

Випуск № 7(12) 2022

Київ – 2022

Publishing Group «Scientific Perspectives»

Public organization "Christian Academy of Pedagogical Sciences of Ukraine"

Public organization "All-Ukrainian Association of Teachers and Psychologists of
Spiritual and Moral Education"

*with the assistance of the public scientific organization
"Ukrainian Assembly of Doctors of Sciences in Public Administration"*

"Prospects and innovations of science"

(Series "Pedagogy ", Series "Psychology ", Series "Medicine ")

Issue № 7(12) 2022

Kiev – 2022

«Перспективи та інновації науки (Серія «Педагогіка», Серія «Психологія», Серія «Медицина»):
журнал. 2022. № 7(12) 2022. С.657

**Згідно наказу Міністерства освіти і науки України від 27.09.2021 № 1017
журналу присвоєно категорію "Б" із психології та педагогіки**

**Рекомендовано до видавництва Президією громадської наукової організації «Всеукраїнська
Асамблея докторів наук з державного управління» (Рішення від 17.06.2022, № 3/6-22)**

Журнал видається за активної підтримки Інституту філософії та соціології Національної Академії Наук Азербайджану (Баку, Азербайджан) та
КНП "Клінічна лікарня №15 Подільського району м. Києва"

Журнал заснований з метою розвитку наукового потенціалу та реалізації кращих традицій науки в Україні, за кордоном. Журнал висвітлює
історію, теорію, механізми формування та функціонування, а, також, інноваційні питання розвитку психології, педагогіки та медицини. Видання
розраховано на науковців, викладачів, педагогів-практиків, представників органів державної влади та
місцевого самоврядування, здобувачів вищої освіти, громадсько-політичних діячів.

Журнал включено до міжнародної наукометричної бази Index Copernicus (IC),
Research Bible, міжнародної пошукової системи Google Scholar.

Голова редакційної колегії:

**Жукова Ірина
Віталіївна**

кандидат наук з державного управління, доцент, директор Видавничої групи «Наукові
перспективи», виконавчий директор президії громадської наукової організації
«Всеукраїнська асамблея докторів наук з державного управління» (Київ, Україна)

Головний редактор: Чернуха Надія Миколаївна — доктор педагогічних наук, професор, професор
кафедри соціальної реабілітації та соціальної педагогіки Київського національного університету
імені Тараса Шевченка (Київ, Україна).

Заступник головного редактора: Сіданіч Ірина Леонідівна — доктор педагогічних наук, професор, завідувач
кафедри педагогіки, адміністрування і спеціальної освіти Навчально-наукового інституту менеджменту та психології ДЗВО
«Університет менеджменту освіти» НАПН України (Київ, Україна);

Заступник головного редактора: Жуковський Василь Миколайович — доктор педагогічних наук, професор,
професор кафедри англійської мови Національного університету "Острозька академія" (Рівне, Україна).

Редакційна колегія:

- **Бахов Іван Степанович** — доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри іноземної філології та перекладу Міжрегіональної академії управління персоналом (Київ, Україна)
- **Балахтар Катерина Сергіївна** - здобувач ступеня доктора філософії (PhD) за спеціальністю 053. Психологія, старший викладач кафедри іноземних мов в Національному університеті ім. О. О. Богомольця (Київ, Україна)
- **Бартенєва Ірина Олександрівна** - кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри педагогіки Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К.Д. Ушинського» (Одеса, Україна)
- **Біляковська Ольга Орестівна** – доктор педагогічних наук, професор кафедри загальної педагогіки та педагогіки вищої школи Львівського національного університету імені Івана Франка (м. Львів, Україна)
- **Васильєв Авер'ян Григорович** - доктор філософії (з медицини) PhD, медичний директор країн Перської затоки, GlaxoSmithKline (Дубай, ОАЕ)
- **Вергун Андрій Романович** – доктор медичних наук, доцент кафедри сімейної медицини, лікар-хірург вищої категорії, антиплагіатний експерт, старший інспектор наукового відділу, відповідальний за виявлення плагіату в наукових і навчально-методичних працях Львівського національного медичного університету імені Данила Галицького (Львів, Україна)
- **Вовк Вікторія Миколаївна** - кандидат економічних наук, доцент кафедри економіки Державного університету ім. Станіслава Сташіца в Пілі (м. Піла, Польща)
- **Гвожджєвич Сильвія** — кандидат наук, Державна професійна вища школа ім. Якуба з Парадижу в Гожуві-Великопольському (Польща)
- **Головач Наталія Василівна** — кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри управління персоналом та економіки праці Міжрегіональної академії управління персоналом (Київ, Україна)
- **Гречановська Олена Володимирівна** – доктор педагогічних наук, професор кафедри філософії та гуманітарних наук Вінницького національного технічного університету (Вінниця, Україна)
- **Гудзенко Ганна Володимирівна** — кандидат медичних наук, асистент кафедри неврології Національного медичного університету імені О.О. Богомольця (Київ, Україна)
- **Гуменнікова Тамара Рудольфівна** — доктор педагогічних наук, професор, директор Придунайської філії Міжрегіональної академії управління персоналом (Київ, Україна)
- **Дерстуганова Наталя Вікторівна** - кандидат педагогічних наук, доцент кафедри освіти та управління навчальним закладом Класичного приватного університету (Запоріжжя, Україна)
- **Долгова Олена Миколаївна** - кандидат психологічних наук, доцент, доцент кафедри авіаційної психології Національного авіаційного університету (Київ, Україна)
- **Древіцька Оксана Остапівна** - доктор медичних наук, професор кафедри медичної психології Міжрегіональної академії управління персоналом (Київ, Україна)
- **Журавльова Лариса Петрівна** — доктор психологічних наук, професор, завідувач кафедри психології Поліського національного університету (Житомир, Україна)
- **Заячківська Оксана Василівна** - кандидат економічних наук, доцент кафедри фінансів та економічної безпеки Національного університету водного господарства та природокористування (Рівне, Україна)
- **Інжисвська Леся Анатоліївна** — кандидат психологічних наук, доцент, доцент кафедри психології та особистісного розвитку Навчально-наукового інституту менеджменту та психології ДЗВО «Університет менеджменту освіти» НАПН України (Київ, Україна)

- **Ічанська Олена Михайлівна** - кандидат психологічних наук, доцент, доцент кафедри авіаційної психології Національного авіаційного університету (Київ, Україна)
- **Кардаш Оксана Любомирівна** — кандидат економічних наук, доцент кафедри комп'ютерних технологій та економічної кібернетики Навчально-наукового інституту автоматики, кібернетики та обчислювальної техніки Національного університету водного господарства та природокористування (м. Рівне, Україна)
- **Коваленко Олена Михайлівна** - кандидат педагогічних наук, провідний науковий співробітник відділу профільного навчання Інституту педагогіки НАПН України (Київ, Україна)
- **Ковальчук Анна Сергіївна** - здобувач ступеня доктора філософії (PhD) за спеціальністю 053 Психологія Навчально-наукового інституту менеджменту та психології ДЗВО «Університет менеджменту освіти» НАПН України (Київ, Україна)
- **Коломосць Андрій Володимирович** - кандидат медичних наук, директор «Медсервісгруп» (Київ, Україна)
- **Козяченко Ніна Володимирівна** - доктор медичних наук, доцент, завідувач кафедри медичної психології Міжрегіональної академії управління персоналом (Київ, Україна)
- **Корнієнко Петро Сергійович** - доктор юридичних наук, доцент, адвокат, заступник першого проректора по роботі з коледами, професор кафедри філософії та соціально-гуманітарних дисциплін Національної академії статистики, обліку та аудиту (Київ, Україна)
- **Кравчук Володимир Миколайович** — доктор юридичних наук, доцент, доцент кафедри конституційного, адміністративного та міжнародного права Волинського національного університету імені Лесі Українки (Луцьк, Україна)
- **Кравчук Людмила Степанівна** - кандидат педагогічних наук, доцент, професор кафедри фізичної терапії, ерготерапії, фізичної культури і спорту Хмельницького інституту соціальних технологій Університету «Україна», завідувач кафедрою фізичної терапії, ерготерапії, фізичної культури і спорту Хмельницького інституту соціальних технологій Університету «Україна» (Хмельницький, Україна)
- **Лігоцький Анатолій Олексійович** — доктор педагогічних наук, професор (Київ, Україна)
- **Лич (Назарук) Оксана Миколаївна** - доктор психологічних наук, доцент, член-кореспондент української академії акмеології, член громадської спілки «Національна психологічна асоціація», доцент кафедри авіаційної психології Національного авіаційного університету (Київ, Україна)
- **Макаренко Олександр Миколайович** — доктор медичних наук, професор, академік Міжнародної академії освіти та науки, професор кафедри загальномедичних дисциплін Міжрегіональної академії управління персоналом (Київ, Україна)
- **Мальцев Дмитро Валерійович** — кандидат медичних наук, завідувач лабораторії імунології і молекулярної біології Національного медичного університету імені О.О. Богомольця (Київ, Україна)
- **Марушева Олександра Анатоліївна** - доктор наук з державного управління, доцент, завідувач кафедри публічного управління та інформаційного менеджменту ПВНЗ Університет Новітніх Технологій (м. Київ, Україна)
- **Мельник Володимир Степанович** — доктор медичних наук, професор кафедри неврології Національного медичного університету імені О.О. Богомольця, декан медичного факультету №1 (Київ, Україна)
- **Мідельський Сергій Людвигович** – професор, Академік, Президент Регіональної Академії Менеджменту (Казахстан)
- **Міхальський Томаш** — доктор наук, доцент кафедри географії регіонального розвитку Гданського університету (Польща)
- **Миргород-Карпова Валерія Валеріївна** - кандидат юридичних наук, заступник директора з наукової роботи, старший викладач кафедри адміністративного, господарського права та фінансово-економічної безпеки Сумського державного університету (Суми, Україна)
- **Михальчук Василь Миколайович** - доктор медичних наук, професор, Заслужений працівник охорони здоров'я України, завідувач кафедри управління охороною здоров'я та публічного адміністрування Національного університету охорони здоров'я України імені П.Л.Шупика (Київ, Україна)
- **Нікульчев Микола Олександрович** – доктор богословських наук, кандидат філософських наук, професор, доцент кафедри історії та права ДВНЗ «Донецький національний технічний університет» (Покровськ, Донецька область, Україна)
- **Помиткін Едуард Олександрович** — доктор психологічних наук, професор, провідний науковий співробітник Інституту педагогічної освіти і освіти дорослих імені Івана Зязюна НАПН України (Київ, Україна)
- **Помиткіна Любов Віталіївна** — доктор психологічних наук, професор, завідувач кафедри авіаційної психології Національного авіаційного університету (Київ, Україна)
- **Попель Оксана Васиївна** - кандидат педагогічних наук, доцент кафедри української та іноземної філології Одеського національного технологічного університету (Одеса, Україна)
- **Приходькіна Наталія Олексіївна** - доктор педагогічних наук, професор кафедри педагогіки, адміністрування і спеціальної освіти Навчально-наукового інституту менеджменту та психології ДЗВО «Університет менеджменту освіти» НАПН України (Київ, Україна)
- **Прокоф'єва Марина Олександрівна** – кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри іноземної філології факультету лінгвістики та соціальних комунікацій Національного авіаційного університету (Київ, Україна)
- **Радзіховська Наталія Станіславівна** — кандидат медичних наук, лікар вищої категорії, завідувач відділенням неврології КНП "Клінічна лікарня №15 Подільського району м. Києва", асистент кафедри неврології НМУ імені О.О. Богомольця (Київ, Україна)
- **Стовбан Микола Петрович** - кандидат медичних наук, доцент кафедри фізіотерапії і пульмонології з курсом професійних хвороб, заступник генерального директора комунального некомерційного підприємства "Івано-Франківська обласна клінічна інфекційна лікарня Івано-Франківської Обласної Ради" (Івано-Франківськ, Україна)
- **Трушкіна Наталія Валеріївна** - кандидат економічних наук, член-кореспондент Академії економічних наук України, дійсний член Центру українсько-європейського наукового співробітництва, старший науковий співробітник відділу проблем регуляторної політики та розвитку підприємництва, Інститут економіки промисловості НАН України (Київ, Україна)
- **Турчинова Ганна Володимирівна** — кандидат педагогічних наук, доцент, декан факультету природничо-географічної освіти та екології Національного педагогічного університету імені М.П. Драгоманова (Київ, Україна)
- **Хохліна Олена Петрівна** — доктор психологічних наук, професор, професор кафедри авіаційної психології Національного авіаційного університету (Київ, Україна)
- **Цимбалюк Руслан Степанович** — кандидат медичних наук, доцент кафедри загальної хірургії № 1 Національного медичного університету імені О.О. Богомольця, декан медичного факультету №2 (Київ, Україна)
- **Чаусова Тетяна Володимирівна** — кандидат психологічних наук, доцент, доцент кафедри психології та особистісного розвитку Навчально-наукового інституту менеджменту та психології ДЗВО «Університет менеджменту освіти» НАПН України (Київ, Україна)
- **Чумак Оксана Володимирівна** - доктор економічних наук, доцент, науковий співробітник відділу статистики і аналітики вищої освіти Державної наукової установи «Інститут освітньої аналітики», (Київ, Україна)
- **Яковицька Лада Савелівна** — доктор психологічних наук, доцент, професор кафедри авіаційної психології Національного авіаційного університету (Київ, Україна)

ЗМІСТ

СЕРІЯ «Педагогіка»

Depchynska I.A. <i>LITERARY ACTIVITY OF WRITERS OF PIDKARPATSKA RUS AS A CONSIDERABLE FACTOR IN THE DEVELOPMENT OF THE CONTENT OF SCHOOL HUMANITARIAN EDUCATION AND CULTURAL DEVELOPMENT OF THE POPULATION AT THE BEGINNING OF THE XX CENTURY</i>	14
Gubareva O.S., Herasymchuk T.V. <i>HOW TO CHOOSE THE CONTENT OF DISTANT CLASS</i>	28
Lystopadova V.V., Ilina K.Ye. <i>THE ROLE OF DIGITAL TECHNOLOGIES IN EDUCATION</i>	41
Overchuk V.A., Bondarchuk O.P. <i>FEATURES OF PROFESSIONAL BURNOUT IN THE TEACHERS-CHOREOGRAPHERS</i>	46
Vysochyna I.L., Bashkirova N.S., Kramarchuk V.V. <i>EXPERIENCE OF ORGANIZING TRAINING ON MOTIVATIVE COUNSELING FOR PRIMARY CARE PHYSICIANS</i>	55
Анастасова О.Ю. <i>“МЕТОДИКА ВИКЛАДАННЯ СПОРТИВНО-ПЕДАГОГІЧНИХ ДИСЦИПЛІН” В СИСТЕМІ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ МАГІСТРІВ З ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ І СПОРТУ</i>	63
Білошицька Т.Ю., Литньова Т.В. <i>КОМПОНЕНТИ, КРИТЕРІЇ ТА ПОКАЗНИКИ ГОТОВНОСТІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ДО ПЕДАГОГІЧНОГО КОНСУЛЬТУВАННЯ</i>	71
Борин Г.В., Марчій-Дмитраш Т.М. <i>ПРОФЕСІЙНА ПІДГОТОВКА МАЙБУТНІХ ВИХОВАТЕЛІВ ДО ФОРМУВАННЯ ПРЕДМЕТНО-ПРАКТИЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ДОШКІЛЬНИКІВ ЗАСОБАМИ МІЖДИСЦИПЛІНАРНОЇ ІНТЕГРАЦІЇ</i>	83

Бурчак С.О., Бурчак Л.В. <i>ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНЕ ДОСЛІДЖЕННЯ ДИНАМІКИ РОЗВИТКУ ТВОРЧОСТІ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ ПЕДАГОГІЧНИХ УНІВЕРСИТЕТІВ</i>	94
Волошенко М.О. <i>ТРЕНІНГ-КУРС ЯК ЧАСТИНА ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ СОЦІАЛЬНОЇ СФЕРИ ДО ФОРМУВАННЯ УСВІДОМЛЕНОГО БАТЬКІВСТВА У МОЛОДІ</i>	107
Гречановська О.В. <i>СТРУКТУРА РОБОЧОГО ЗОШИТА ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ З ГУМАНІТАРНИХ ДИСЦИПЛІН ДЛЯ СТУДЕНТІВ ТЕХНІЧНИХ ЗВО</i>	117
Дмітрієва М.В., Галапчук-Тарнавська О.М., Неїжпапа Л.С. <i>ОРГАНІЗАЦІЯ ІНКЛЮЗИВНОГО НАВЧАННЯ ПІД ЧАС ВІЙНИ</i>	126
Ігнатенко С.О. <i>ПРОБЛЕМИ ФІЗИЧНОЇ ОСВІТИ В АСПЕКТІ ФОРМУВАННЯ ЦІННІСНОГО СТАВЛЕННЯ ДО ЗАНЯТЬ ФІЗИЧНИМИ ВПРАВАМИ</i>	138
Ільницька Л.В. <i>КОМУНІКАТИВНО-ВИХОВНИЙ ПОСТУП ДУХОВНО-СИМВОЛІЧНИХ КОЛЬОРІВ</i>	148
Ісламова О.О. <i>ВДОСКОНАЛЕННЯ НАВИЧОК ДІАЛОГІЧНОГО МОВЛЕННЯ ПІД ЧАС ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ МАЙБУТНІМИ ОФІЦЕРАМИ-ПРИКОРДОННИКАМИ</i>	158
Каськова Л.Ф., Янко Н.В., Новікова С.Ч. <i>ВПЛИВ ВОЄННОГО СТАНУ НА УСПІШНІСТЬ СТУДЕНТІВ - СТОМАТОЛОГІВ: ПОПЕРЕДНЄ ДОСЛІДЖЕННЯ</i>	165
Кондрацька Г.Д. <i>ІННОВАЦІЙНІ ПІДХОДИ У ПІДГОТОВЦІ ФАХІВЦІВ З ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ І СПОРТУ ДО ВИКЛАДАННЯ СПОРТИВНИХ ДИСЦИПЛІН</i>	173
Кравець Р.А., Романишина Л.М., Зданевич Л.В. <i>ПРОФЕСІЙНА МОБІЛЬНІСТЬ ВЧИТЕЛЯ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ ЯК ЗАПОРУКА ЕФЕКТИВНОЇ ПЕДАГОГІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ</i>	185

Красовська О.О., Міськова Н.М., Сойко І.М., Хом'як О.А. <i>ФОРМУВАННЯ ДІЯЛЬНІСНО-ТЕХНОЛОГІЧНОЇ ГОТОВНОСТІ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ ДО НАВЧАННЯ ОСВІТНІХ ГАЛУЗЕЙ ДЕРЖАВНОГО СТАНДАРТУ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ</i>	195
Криштанович М.Ф., Гродзь Н.М. <i>ОСНОВНІ ТЕОРІЇ ТА КОНЦЕПЦІЇ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ВЧИТЕЛІВ МАТЕМАТИКИ</i>	210
Кузнєцова К.С. <i>ПІДГОТОВКА МАЙБУТНІХ ВИХОВАТЕЛІВ ДО ВИКОРИСТАННЯ КОМП'ЮТЕРНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У РОБОТІ З ДІТЬМИ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ</i>	217
Кучманіч І.М., Дрозд О.В. <i>ВПЛИВ СІМЕЙНОГО СТАТУСУ НА ЖИТТЄСТАВЛЕННЯ ЖІНОК СЕРЕДНЬОГО ВІКУ</i>	227
Літвак О.А. <i>ЕКОЛОГІЧНА ОСВІТА МОЛОДІ В КОНТЕКСТІ РОЗВИТКУ ЦИРКУЛЯРНОЇ ЕКОНОМІКИ</i>	240
Матвієнко Л.Г. <i>РОЛЬ WIKI-ТЕХНОЛОГІЙ У ПІДВИЩЕННІ ЯКОСТІ ВИКЛАДАННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ В СЕРЕДОВИЩІ ВИЩОГО НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ</i>	253
Молнар Т.І. <i>ПІДГОТОВКА МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ ДО РОБОТИ В МІЖКУЛЬТУРНОМУ ПРОСТОРИ: ДОСВІД КАНАДИ</i>	261
Нагаєв В.М., Герлянд Т.М. <i>ТЕХНОЛОГІЧНІ ОСНОВИ ОРГАНІЗАЦІЇ НАСКРІЗНОГО ТА ДУАЛЬНОГО НАВЧАННЯ У ПРОЦЕСІ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ ЛІСОВОГО ГОСПОДАРСТВА</i>	270
Новікова Т.В. <i>ВИЗНАЧЕННЯ ТЕРМІНА ДУХОВНІСТЬ КРІЗЬ ПРИЗМУ ПЕДАГОГІЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ</i>	286
Огірко О.В. <i>ДУХОВНО-МОРАЛЬНІ АСПЕКТИ ПЕДАГОГІЧНОЇ РИТОРИКИ</i>	303

Островська М.Я. <i>КОНЦЕПТУАЛЬНІ ОСНОВИ ФАХОВОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ ДО ЗАСТОСУВАННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ</i>	316
П'ятакова Г.П., Біляковська О.О. <i>ВПРОВАДЖЕННЯ ТРЕНІНГОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ПРОЦЕС ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ПЕДАГОГІВ НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ</i>	326
Плющ В.М. <i>ПЕДАГОГІЧНЕ УПРАВЛІННЯ САМООСВІТНЬОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ПРИРОДИЧИХ ДИСЦИПЛІН</i>	337
Полєжаєв Ю.Г. <i>КУЛЬТУРНА ГРАМОТНІСТЬ В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ ТУРИСТИЧНОЇ ГАЛУЗІ</i>	346
Проворова Є.М. <i>ОРГАНІЗАЦІЙНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФАХОВОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ МУЗИКИ В УМОВАХ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ</i>	358
Рогозін В.В. <i>СТРУКТУРА ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ЛІКАРІВ-СТОМАТОЛОГІВ</i>	367
Сай Д.В. <i>НАСНАЖЕННЯ МОЛОДІ З ІНВАЛІДНІСТЮ НА РІЗНИХ РІВНЯХ ФУНКЦІОНУВАННЯ ДЕРЖАВИ</i>	377
Сидоренко Т.М. <i>АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ ЯК СКЛАДОВА НАУКОВОЇ ЕТИКИ ТА ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ У ВИЩІЙ ШКОЛІ</i>	390
Сінь Лу <i>НАУКОВО-ПРАКТИЧНА МОДЕЛЬ ФОРМУВАННЯ ІНТЕРПРЕТАЦІЙНОЇ КУЛЬТУРИ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ МУЗИКИ</i>	405
Степаненко О.К., Шафорост Ю.А., Москалюк О.П. <i>ДИСТАНЦІЙНІ ПЛАТФОРМИ ДЛЯ НАВЧАННЯ І САМОРОЗВИТКУ УЧНІВ ТА СТУДЕНТІВ ПІД ЧАС ВОЄННОГО СТАНУ</i>	417

- Субота Л.А.** 429
ПСИХОЛІНГВІСТИЧНІ ЧИННИКИ ФОРМУВАННЯ ЧИТАЦЬКОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ІНОЗЕМНИХ СТУДЕНТІВ НА ОСНОВІ АВТЕНТИЧНИХ МАТЕРІАЛІВ
- Удалова О.Ю., Дзюбинська Х.А., Ревка Т.О.** 441
ОРГАНІЗАЦІЯ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ В УМОВАХ ВІЙНИ
- Филипюк Д.О.** 450
СТРУКТУРНО-ФУНКЦІОНАЛЬНА МОДЕЛЬ ФОРМУВАННЯ ФАХОВОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ БАКАЛАВРІВ СЕСТРИНСЬКОЇ СПРАВИ У ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІН З АКУШЕРСТВА І ГІНЕКОЛОГІЇ У МЕДИЧНИХ КОЛЕДЖАХ
- Фідірко М.О., Кокотєєва А.С., Прокоф'єва Л.А.** 461
ЦІННІСНИЙ ПОТЕНЦІАЛ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ У ПРОЦЕСІ ВИХОВАННЯ СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ
- Фроленкова Н.О., Купіна І.О.** 471
АДАПТАЦІЯ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ТА МОЛОДШОГО ШКІЛЬНОГО ВІКУ ДО НАВЧАННЯ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ
- Цюприк А.Я.** 483
КОНЦЕПТУАЛЬНІ ЗАСАДИ ВИКОРИСТАННЯ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ПРОЦЕСІ САМООСВІТНЬОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ВЧИТЕЛЯ
- Щекотиліна Н.Ф., Бондаренко О.В.** 492
ОРГАНІЗАЦІЯ ЗАНЯТЬ З ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ З УРАХУВАННЯМ ІНДИВІДУАЛЬНИХ ОСОБЛИВОСТЕЙ СТУДЕНТІВ
- Ярмоленко Т.А.** 507
ПРОФЕСІЙНО-ПЕДАГОГІЧНІ ЗАСАДИ ВПРОВАДЖЕННЯ STEM-ОСВІТИ В УКРАЇНІ

СЕРІЯ «Психологія»

- Белякова С.М., Бочаріна Н.О., Стеценко А.І.** 520
СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНІ ТА ВІКОВІ ОСОБЛИВОСТІ АКЦЕНТУАЦІЙ ХАРАКТЕРУ ОСОБИСТОСТІ В ПЕРІОД ДОРΟΣЛІЩАННЯ

- Борисова Ю.В.** 532
МІСЦЕ СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ В СИСТЕМІ ПСИХОЛОГІЧНОЇ РЕАБІЛІТАЦІЇ УЧАСНИКІВ БОЙОВИХ ДІЙ
- Бочелюк В.Й., Панов М.С., Спицька Л.В.** 542
ПСИХОСОМАТИЧНІ РОЗЛАДИ: СУЧАСНИЙ СТАН ПРОБЛЕМИ
- Волковицька Н.В., Іващенко А.І.** 553
ОСОБЛИВОСТІ ПСИХОКОРЕКЦІЇ САМОСВІДОМОСТІ ОСОБИСТОСТІ В ПІДЛІТКОВОМУ ВІЦІ
- Демянчук М.Р.** 565
МЕТОДИКА ІННОВАТИЗАЦІЇ ВИКЛАДАННЯ ДИСЦИПЛІНИ «ДОЛІКАРСЬКА МЕДИЧНА ДОПОМОГА» У ПРОЦЕСІ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ БАКАЛАВРІВ ФІЗИЧНОЇ РЕАБІЛІТАЦІЇ В МЕДИЧНІЙ АКАДЕМІЇ
- Дучимінська Т.І., Магдисюк Л.І.** 575
ОСОБЛИВОСТІ ПСИХОДІАГНОСТИКИ РІВНЯ СХИЛЬНОСТІ ДО СТРЕСУ У МЕДИЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ
- Кучеров Г.Г., Марчак Т.А.** 583
ПСИХОЛОГІЧНА ПІДТРИМКА ОСІБ З ОБМЕЖЕНИМИ МОЖЛИВОСТЯМИ
- Сірко Р.І., Баклицька О.П.** 592
ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ПСИХОЛОГІВ ДО ЕКСТРЕМАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ: ВІТЧИЗНЯНИЙ ТА ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД
- Слободяник В.І., Шевелєва Ю.А.** 603
ТЕОРЕТИЧНИЙ АНАЛІЗ ДОСЛІДЖЕННЯ АСПЕКТІВ ПСИХІЧНОГО ЗДОРОВ'Я МАЙБУТНІХ ПСИХОЛОГІВ ОПЕРАТИВНО-РЯТУВАЛЬНОЇ СЛУЖБИ
- Федотова Т.В., Борейко Ю.Г.** 613
ВИЯВ АЛЬТРУЇСТИЧНИХ ТЕНДЕНЦІЙ В СТАРШОКЛАСНИКІВ З РІЗНИМ РІВНЕМ ДОВІРИ
- Філіпович В.М., Бачинська С.В., Протас О.Л.** 625
ПСИХОЛОГІЧНА ПІДТРИМКА ПОСТРАЖДАЛИХ ПІД ЧАС ВОЄННИХ ДІЙ

Хараджи М.В., Шамич О.В.

638

*СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ГОТОВНОСТІ
ДОШКІЛЬНИКІВ ДО НАВЧАННЯ В ШКОЛІ*

СЕРІЯ «Медицина»

**Shiyan D.M., Tsodicova O.A., Davydova Z.V., Gyrya M.P., 649
Zherebkin V.V.**

*EXPERIENCE IN INTRODUCING INTERDISCIPLINARY PEDAGOGICAL
INTEGRATION IN INTERNATIONAL MEDICAL UNIVERSITY*

УДК 373.3.011.3-051:005.966.3

[https://doi.org/10.52058/2786-4952-2022-7\(12\)-185-194](https://doi.org/10.52058/2786-4952-2022-7(12)-185-194)

Кравець Руслан Андрійович доктор педагогічних наук, доцент, завідувач кафедри української та іноземних мов, Вінницький національний аграрний університет, вул. Сонячна 3, м. Вінниця, 21000, <https://orcid.org/0000-0002-7459-8645>

Романишина Людмила Михайлівна доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри педагогіки, Хмельницька гуманітарно-педагогічна академія, вул. Проскурівського Підпілля 139, м. Хмельницький, 29013, <https://orcid.org/0000-0002-6026-2614>

Зданевич Лариса Володимирівна доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри дошкільної педагогіки, психології та фахових методик, Хмельницька гуманітарно-педагогічна академія, вул. Проскурівського Підпілля 139, м. Хмельницький, 29013, <http://orcid.org/0000-0001-8387-2143>

ПРОФЕСІЙНА МОБІЛЬНІСТЬ ВЧИТЕЛЯ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ ЯК ЗАПОРУКА ЕФЕКТИВНОЇ ПЕДАГОГІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Анотація. У статті порушується питання професійної мобільності вчителя початкових класів. На основі аналізу наукової літератури визначено стан досліджуваної проблеми в педагогічній теорії і практиці; уточнено сутність поняття «професійна мобільність»; окреслено особливості професійної мобільності вчителя початкових класів та її роль у механізмах успішної професійної самореалізації; акцентовано увагу на якісній професійній підготовці майбутніх педагогів у закладах вищої освіти, оскільки саме заклад вищої освіти закладає фундамент професії, формує менталітет фахівця, «розширює» професійний профіль, розвиває творчі здібності, забезпечує професійну мобільність і конкурентоспроможність майбутнього вчителя початкових класів.

З'ясовано, що професійна мобільність визначається як здатність фахівця успішно адаптуватися в динамічних соціально-економічних і професійних умовах; розвивати компетентності й набувати компетенції для ефективної майстерної, випереджувальної діяльності; швидко самоорганізовуватися, адаптуватися і змінюватися відповідно до соціокультурних потреб; компетентно, творчо працювати, приймаючи нестандартні рішення в ситуаціях ринкової конкуренції, уникаючи стереотипізації і шаблону. Професійна мобільність вчителя початкових класів передбачає динамічний стан особистості, здатної гнучко адаптуватися до зміни змісту й умов

професійно-педагогічної діяльності, яка усвідомлює необхідність безперервної самоосвіти та вміє з її допомогою підтримувати власний професійно-творчий потенціал.

Встановлено, що професійна мобільність надає можливість створити власний професійний стиль відповідно до своїх поглядів, принципів та орієнтацій, постійно здійснювати пошук оптимальних освітніх форм навчання, здійснювати педагогічний експеримент, продукувати й узагальнювати самобутній досвід педагогічної діяльності.

Ключові слова: мобільність, професійна мобільність, вчитель початкових класів.

Kravets Ruslan Andriyovych Doctor of Pedagogical Sciences, Associate Professor, Head of the Department of Ukrainian and Foreign Languages, Vinnytsia National Agrarian University, Sonyachna St., 3, Vinnytsia, 21000, <https://orcid.org/0000-0002-7459-8645>

Romanyshyna Lyudmyla Mykhailivna Doctor of Pedagogical Sciences, Professor, Head of the Department of Pedagogy, Khmelnytsky Humanitarian and Pedagogical Academy, Proskurivskoho Pidpillia St., 139, Khmelnytskyi, 29013, <https://orcid.org/0000-0002-6026-2614>

Zdanevych Larysa Volodymyrivna Doctor of Pedagogical Sciences, Professor, Head of the Department of Preschool Pedagogy, Psychology and Professional Methodics, Khmelnytsky Humanitarian and Pedagogical Academy, Proskurivskoho Pidpillia St., 139, Khmelnytskyi, 29013, <http://orcid.org/0000-0001-8387-2143>

PROFESSIONAL MOBILITY OF PRIMARY SCHOOL TEACHER AS A GUARANTEE OF EFFECTIVE PEDAGOGICAL ACTIVITY

Abstract. The article has raised up the issue of professional mobility of primary school teachers. Based on the analysis of the scientific literature, we have determined the state of the researched problem in pedagogical theory and practice; specified the essence of the concept of "professional mobility"; outlined the features of professional mobility of primary school teachers and its role in the mechanisms of successful professional self-realization; emphasis has been placed on high-quality professional training of future teachers in higher educational establishments, as it is the higher educational institution that lays the foundation of the profession, forms the mentality of the specialist, "expands" the professional profile, develops creative abilities; provides professional mobility and competitiveness of future primary school teachers.

It has been found that professional mobility is defined as the ability of a specialist to successfully adapt to dynamic social and economic and professional

conditions; to develop competencies and acquire competencies for effective masterful, advanced activities; quickly self-organize, adapt and change in accordance with social and cultural needs, work competently, creatively, making non-standard decisions in situations of market competition, avoiding stereotyping and stereotypes. Professional mobility of primary school teachers has implied a dynamic state of personality, which is able to flexibly adapt to changes in the content and conditions of professional and pedagogical activities, aware of the need for continuous self-education and able to support their own professional and creative potential.

It has been established that professional mobility provides an opportunity to create your own professional style in accordance with your views, principles and orientations, constantly search for optimal educational forms of education, conduct pedagogical experiments, produce and summarize original teaching experience.

Keywords: mobility, professional mobility, primary school teacher.

Постановка проблеми. Нинішнє динамічне суспільство потребує вчителя, здатного швидко адаптуватися до складних умов соціальної і професійної дійсності, самостійно й відповідально приймати рішення, зорієнтованого на успіх та постійне самовдосконалення. Освітній простір характеризується збільшенням вимог до інтелектуальних здібностей та практичних навичок педагогів, їхніх можливостей сприймати нове та змінюватися відповідно до викликів часу, збільшується відповідальність учителя за результати власної праці. Це актуалізує проблему формування мобільності як особливої особистісної якості вчителя початкових класів. Професійна мобільність розглядається як запорука стабільності соціальної і професійної позиції педагога та джерело забезпечення конкурентоздатності фахівця на сучасному ринку освітніх послуг.

Концептуальні положення щодо професійного розвитку педагогічних кадрів знайшли відображення в Законах України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про професійний розвиток працівників», у Концепції «Нова українська школа» та інших нормативних документах. Саме мобільність є одним із невід'ємних показників соціальної та професійної зрілості педагога і тією інтеграційною характеристикою, що засвідчує його внутрішню готовність до якісних змін та перетворень.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Різні аспекти досліджуваної проблеми відображені в наукових працях вітчизняних і зарубіжних учених. Зокрема, у межах філософського напрямку професійна мобільність, здебільшого, розглядається як системно-інтегративна характеристика, що детермінує фаховий розвиток і становлення професійно успішної людини (К. Роджерс, І. Фролов). Соціологічний контекст вивчення окресленої проблеми пов'язаний із аналізом управління процесами мобільності населення (Л. Сорокіна, В. Суровнева), виокремленням різних видів мобільності (академічна, соціальна, професійна, соціокультурна, трудова тощо). Більшість психологічних

досліджень містять нові факти щодо професійного становлення конкурентоздатного фахівця (А. Маркова, В. Семиченко), де однією із визначальних характеристик є професійна мобільність, структурними компонентами якої виступає готовність як сукупність професійно важливих якостей особистості.

Важливе значення для нашого дослідження мають праці вчених, у яких обґрунтовано проблеми формування і розвитку професійної мобільності педагогів (С. Желтова, Б. Ігошев, О. Нікітіна, Р. Пріма). Цінними є напрацювання дослідників, де професійна мобільність розглядається в контексті компетентнісної парадигми (В. Адольф, І. Гришина, Е. Зеєр, Л. Овчарук, Л. Петровська, А. Реан). Проблеми формування професійної мобільності майбутніх фахівців у закладах вищої освіти присвячені праці Л. Вороновської, І. Герасимової, Л. Горюнової, О. Дементьєвої, В. Дюніної, Є. Іванченко, С. Савицького, Л. Сушенцевої, Д. Череднік, І. Хом'юк. Стає очевидно, що інтенсифікація досліджень означеної проблеми пояснюється реальним зростанням процесів мобільності та посиленням їх значущості в контексті розвитку суспільства.

Мета статті – висвітлити наукові позиції щодо особливостей професійної мобільності вчителя початкових класів, з'ясувати її роль у механізмах успішної професійної самореалізації.

Виклад основного матеріалу. На динамізм і швидкоплинність сучасного соціального життя в усіх його сферах указує різноманітність категорій, які використовуються сьогодні в науковому обігу: «соціальна мобільність», «соціокультурна мобільність», «професійна мобільність», «академічна та освітня мобільність» тощо. Професійна мобільність – це один із видів соціальної мобільності, який визначається не лише здатністю особистості змінювати свою професію, місце і напрямок діяльності, але й умінням приймати самостійні і нестандартні рішення, спрямовані на підвищення рівня свого професіоналізму, а також здатністю швидко освоювати нове освітнє, професійне, соціальне і національне середовище. У більшості випадків результатом професійної мобільності стає ефективна трудова діяльність. Виходячи цього, сутнісну характеристику професійної мобільності можна представити так:

1) здатність особистості досить швидко й успішно оволодівати новою технікою і технологією, набувати знання та вміння, які забезпечують ефективність нової професійної діяльності;

2) рухливість особистості, спроможність її до динамічного нарощування власного ресурсу, до швидкого пересування, змін;

3) ознаки кар'єрного просування та розвитку індивіда;

4) процес переходу індивіда або професійної групи з однієї професійної позиції в іншу.

Професійно-педагогічна мобільність має певні особливості. Вона спричинена як відгук на цивілізаційно-історичні й освітні імперативи ХХІ століття, її спрямованість, інтенсивність залежить не лише від замовників освітніх послуг, а й також від особистісних, суб'єктивних характеристик самого педагогічного працівника, його інтелекту й волі (І. Зязюн). Відкрите суспільство зацікавлене у фахівцях, які самостійно думають, творчо вирішують різноманітні завдання, володіють критичним мисленням, здатні до самонавчання і самоосвіти [5].

Основою розвитку професійної мобільності виступає загальний всебічний розвиток педагога з обов'язковою мотиваційно-ціннісною настановою на швидке набуття професійної компетентності. Зокрема, у Концепції «Нова українська школа» (2016) визначено нове соціальне замовлення: компетенізація освіти шляхом реалізації компетентнісного підходу, орієнтація її на «вихід» («output») – результат – у формі розвинутих 10-ти ключових компетентностей учнів, структури знань, поглядів, ціннісних орієнтирів, їхньої успішної самореалізації в професії і житті, формування особистості інноватора, здатного конкурувати на ринку праці, розвивати економіку, навчатися неперервно впродовж життя [6]. У формулі Нової української школи провідне місце відводиться педагогу нової формації, що перебуває в авангарді суспільних та освітніх перетворень, успішному, умотивованому, компетентному, який може стати агентом сучасних змін. Такі архітектори перетворень виконують в освітньому процесі ролі наставника, коуча, фасилітатора і тьютора, мають академічну свободу, володіють навичками випереджувального проектного менеджменту (планування й організації навчання, розроблення навчально-методичного забезпечення, оцінювання та ін.), самостійно й творчо здобувають інформацію, організовують дитиноцентрований процес, трансформують методи, прийоми і технології навчання залежно від запитів і потреб замовників освітніх послуг, формують бачення на сучасний світ та місце в ньому. У Концепції місія педагога розглядається в контексті європейського професіоналізму із збереженням кращих ментальних українських характеристик, європейського виміру педагогічних якостей.

Переосмислення соціальної і професійної місії вчителів актуалізує необхідність підготовки фахівців, адаптованих до сучасних соціокультурних умов, здатних до неперервного самонавчання, саморозвитку та самовдосконалення, засвоєння нових професійних ролей і функцій, отже, професійно мобільних.

Зазначимо, що в психолого-педагогічній літературі існують різні підходи до визначення сутності професійної мобільності вчителя. До вивчення такого феномену вчені підходять з таких позицій: готовність бути конкурентоздатним працівником, здатним до швидкого реагування на зміни, що відбуваються в освітньому просторі, до адаптації в нових умовах педагогічної праці (І. Дичківська, Е. Зеєр, А. Маркіна, Л. Мітіна, В. Семиченко); розвинені

інтелектуальні вміння, завдяки яким учитель може творчо обробляти й застосовувати інформацію, гнучко діяти в стандартних і нестандартних ситуаціях (Г. Міхненко, Н. Хорунжа); педагогічна риса вчителя, необхідна для побудови міжособистісних відносин і педагогічної взаємодії (Р. Дорогих, Л. Литовченко); здатність педагогічних працівників підвищувати професійну кваліфікацію в неперервній освіті, розкривати власний потенціал засобами методичної роботи (Н. Гузій, О. Дубасенюк, Н. Кузьміна, Р. Черновол-Ткаченко).

Дослідження О. Демченко ілюструє спробу визначити поняття педагогічна мобільність як адекватне поєднання внутрішньої і зовнішньої її ознак, тобто – професійної компетентності, гнучкості, новаторства, рухомості в освітньому просторі завдяки участі в освітньому обміні, що сприяє професійному збагаченню, забезпечує самовдосконалення і саморозвиток [3].

Л. Дзюба також пропонує оригінальне тлумачення педагогічної мобільності. За його визначенням, мобільність – це інтегрована риса особистості, що характеризує її здатність швидко змінювати свій статус або положення у соціальному, культурному чи професійному середовищі під впливом змінних у природі, культурі чи соціумі ситуацій та обставин діяльності суб'єктів взаємодії. Педагогічну мобільність автор визначає як здатність вчителя реалізувати свою потребу, що відповідає його вподобанням та можливостям і є корисною для суспільства; здатність уміло переходити від одного рівня професійної діяльності до іншого, розширюючи і поглиблюючи рівень цієї діяльності, проявляючи свою професійну компетентність [4].

Специфічними ознаками педагогічної мобільності, як слушно зауважує Н. Марценюк, є: рухливість; здатність швидко щось виконувати; здатність швидко діяти, приймати рішення і відповідати за них; здатність швидко орієнтуватися в обставинах, знаходити потрібні форми діяльності [7].

Відтак, професійно-педагогічну мобільність розуміємо як здатність фахівця успішно адаптуватися в динамічних соціально-економічних і професійних умовах; розвивати компетентності й набувати компетенції для ефективної майстерної, випереджувальної діяльності; швидко самоорганізовуватися, адаптуватися і змінюватися відповідно до соціокультурних потреб, компетентно, творчо працювати, приймаючи нестандартні рішення в ситуаціях ринкової конкуренції, уникаючи стереотипізації і шаблону.

Мобільність є складовою професійної самореалізації педагога, яка забезпечує рух уперед. Завдяки мобільності вчителі поглиблюються у власне самопізнання, позбуваються стереотипів у педагогічній діяльності, розширюють межі власних інтересів, постійно себе вдосконалюють. Водночас, професійна самореалізація мобільного вчителя характеризується прагненнями до кар'єрного росту, самовдосконаленням, знаннями про власні потенційні можливості, «Я»-концепцію, вміннями змінювати різні види діяльності в освітній сфері, добирати оптимальні способи розв'язання професійних завдань.

Формування професійної мобільності вчителя початкових класів є складним процесом, що передбачає наявність високого рівня узагальнених професійно-педагогічних знань, умінь їх удосконалювати і самостійно здобувати, знаходити оптимальні способи розв'язання будь-яких педагогічних задач, спираючись на передові педагогічні здобутки та гуманістичне світобачення.

На переконання Н. Грицькової, особливої актуальності проблема мобільності набуває у сфері професійної підготовки майбутніх учителів, оскільки педагогічна діяльність є однією з найскладніших за змістом і функціями. Враховуючи ці обставини, вчена тлумачить поняття «педагогічна мобільність» як пристосування в мінливих умовах до одночасного впливу багатьох чинників, що потребує від педагога, з одного боку, бути адаптивним, а з іншого – динамічним, креативним, неупередженим, здатним вирішувати нестандартні завдання та ситуації, вільно переходити від одного виду професійної діяльності до іншого [2, с. 26]. Виділення дослідницею поняття «особистісна педагогічна мобільність» свідчить саме про осмислення комплексного підходу до проектування змісту освіти майбутніх учителів, вибору відповідних засобів і форм навчання з опорою на особистісно-орієнтовані, особистісно-розвивальні засади організації освітнього процесу, що забезпечує виявлення мобільності особистості в подальшій професійній діяльності.

Поза сумнівом, сьогодні зумовлює необхідність пошуку нових підходів до підготовки педагогічних кадрів, найголовнішими рисами яких є освіченість, комунікативна компетентність, самостійність, професійна мобільність, педагогічна майстерність, професійна зрілість, здатність до творчості, самоорганізації, саморозвитку, освіти впродовж життя.

Актуальною є думка М. Гордієнка про те, що професійна мобільність як інтегральна особистісно-професійна якість педагога, що забезпечує його самореалізацію і в той самий час розвиток сфери професійної педагогічної діяльності, стає чинником динамічного розвитку суспільства. Саме університетська освіта створює найбільш сприятливі умови для формування та розвитку професійної мобільності майбутнього вчителя, що може стати вагомим чинником її привабливості та підвищення якості [1].

Аналізуючи поняття «професійна мобільність», ми повністю поділяємо думку вищезгаданих авторів, що для того, щоб жити й успішно реалізовуватися в сучасному динамічному світі, вчитель початкових класів повинен бути мобільним, володіти гнучкістю, здатністю робити вибір, швидко адаптуватися, миттєво орієнтуватися в ситуації, знаходити потрібні шляхи для успішного розв'язання професійних педагогічних задач.

Успішність педагогічної діяльності визначається як зовнішніми умовами, в яких вона відбувається, так і суб'єктивними чинниками, які сприяють чи заважають розв'язанню професійно-педагогічних завдань. Вчитель як суб'єкт

педагогічної діяльності має володіти сукупністю індивідуальних, особистісних, власне суб'єктних якостей, які забезпечують ефективність його діяльності.

Реальна необхідність сучасних фахівців жити і працювати в умовах ринку, в умовах відкритого європейського простору актуалізує таку якість у структурі професійної мобільності як конкурентоздатність. Конкурентоздатність як якість сучасного вчителя початкових класів повинна свідчити про його високий рівень підготовленості до професійної діяльності та спроможність до постійного та неперервного навчання й самонавчання. Конкурентоздатного педагога характеризує прагнення досягнення високих цілей – підвищення рівня якості навчання молодого покоління, підготовка учнів до життя та діяльності в умовах інформаційного суспільства тощо. У зв'язку з цим, особливого значення набуває якісна підготовка вчителів у закладах вищої освіти, оскільки саме заклад вищої освіти закладає фундамент професії, формує менталітет фахівця, «розширює» професійний профіль, розвиває творчі здібності; забезпечує професійну мобільність і конкурентоспроможність майбутнього вчителя початкових класів.

Як зазначено у «Концепції розвитку педагогічної освіти», одним із проявів зниження рівня педагогічної освіти є погіршення якості самої освіти, яке зумовлене неспроможністю значної частини педагогічних працівників та здобувачів педагогічної освіти до опанування та практичного використання новітніх технологій і методик навчання, виховання й розвитку [9]. Шлях подолання даної проблеми вбачаємо у належному формуванні професійної компетентності, яка реалізується як синтез, нероздільна єдність змістовного та структурного компонентів, що проявляються через особистісні риси і формуються за наявності належного рівня професійної мобільності.

Поза сумнівом, сьогодення зумовлює необхідність пошуку нових підходів до професійної підготовки студентської молоді, зокрема майбутніх учителів початкових класів. Виникає необхідність зміни стратегічних цілей педагогічної освіти, перенесення акценту зі знань фахівця на його людські, особистісні якості, що постають, водночас, і як мета, і як засіб його підготовки до майбутньої професійної діяльності [8].

Серед основних характеристик, пов'язаних із досконалістю професійної підготовки вчителя, досить часто розглядаються активність, кар'єрний ріст, професійна спрямованість, професійна компетентність, педагогічна майстерність, професійна зрілість. Означені педагогічні категорії, що віддзеркалюють одну й ту саму проблему, мають при цьому свої змістові відтінки, що суттєво доповнює уявлення про феномен «професійна мобільність» майбутнього вчителя і уточнює його трактування. Видається правомірним, що професійна мобільність є однією з характеристик понять «професійна компетентність», «професійна майстерність», «професійна зрілість», «кар'єрний ріст», «конкурентоспроможність». Якщо виходити із динаміки процесу самовдосконалення, то професійна мобільність пов'язана з поняттями «самореалізація», «саморозвиток», «самоактуалізація».

Висновки. Таким чином, професійна мобільність вчителя початкових класів передбачає динамічний стан особистості, здатної гнучко адаптуватися до зміни змісту й умов професійно-педагогічної діяльності, яка усвідомлює необхідність безперервної самоосвіти та вміє з її допомогою підтримувати власний професійно-творчий потенціал. На основі аналізу наукової літератури професійну мобільність вчителя визначаємо як здатність особистості швидко реагувати на зміни в освітній галузі, сприймати й адекватно оцінювати нововведення в освіті, позбавлятися власних стереотипів, які заважають саморозкриттю й самореалізації, розробляти й упроваджувати авторські програми, інноваційні прийоми і методи, форми навчання й виховання здобувачів початкової освіти, мобілізувати їх у демократичних освітніх умовах до активної участі в різних видах діяльності – навчально-пізнавальній, науково-дослідній, виховній, громадській, самоосвітній. Професійна мобільність надає кожному педагогу можливість створити власний професійний стиль відповідно до своїх поглядів, принципів та орієнтацій, постійно здійснювати пошук оптимальних освітніх форм навчання, здійснювати педагогічний експеримент, продукувати й узагальнювати самобутній досвід педагогічної діяльності.

Література:

1. Гордієнко М. Г. Професійна мобільність у наукових дослідженнях. *Педагогіка і психологія*. 2011. № 4. С. 106–114.
2. Грицькова Н. В. Професійна мобільність фахівця: сутність та структура *Вісник ЛНУ ім. Т. Шевченка*. 2010. № 12 (199). С. 25–32.
3. Демченко О. П. Формування в майбутніх учителів початкових класів професійного ідеалу в контексті особистісно зорієнтованої творчої діяльності. *Вісник Черкаського університету. Серія: Педагогічні науки*. Випуск 101. Черкаси, 2007. С. 35–40.
4. Дзюба Л. А. До питання про сучасні освітні технології. *Проблеми загальної та педагогічної психології: збірник наукових праць*. Інститут психології ім. Г. С. Костюка АПН України. 2002. Т. IV, Ч. 7. С. 27–29.
5. Зязюн І. А. Підготовка майбутнього вчителя до впровадження педагогічних технологій: Навчальний посібник. К. А.С.К, 2003. 240 с.
6. Концепція «Нова українська школа». URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/nova-ukrainska-shkola-compressed.pdf>
7. Марценюк Н. Проблема професійної мобільності у педагогічній науці. *Наукові записки Вінницького державного педагогічного університету імені М. Коцюбинського. Серія: педагогіка і психологія*. № 48. 2016. С. 75–79.
8. Мегем Є. І. Рефлексія в особистісно орієнтованій проектно-технологічній підготовці – спосіб саморегуляції студентів. *Вісник Глухівського державного пед. ун-ту. Серія: педагогічні науки*. Вип.8. Глухів: ГДПУ. 2006. С. 34–38.
9. Про затвердження Концепції розвитку педагогічної освіти. Наказ Міністерства освіти і науки України від 16.07.2018 №776. URL: <https://mon.gov.ua/ua/npa/prozatverdzhennya-konceptsiyi-rozvitku-pedagogichnoyi-osviti>

References:

1. Gordienko, M.G.(2011). Profesiyina mobil'nist' u naukovykh doslidzhennyakh [Professional mobility in researches]. *Pedahohika i psykhohohiya - Pedagogy and psychology*, 4, 106–114 [in Ukrainian].

2. Gritskova, N.V. (2010). Profesiyna mobil'nist' fakhivtsya: sutnist' ta struktura [Professional mobility of the specialist: the essence and structure]. Visnyk LNU im. T. Shevchenka - Bulletin of LNU. T. Shevchenko, 12 (199), 25–32 [in Ukrainian].
3. Demchenko, O.P. (2007). Formuvannya v maybutnikh uchyteliv pochatkovykh klasiv profesiynoho idealu v konteksti osobystisno zorientovanoi tvorchoyi diyal'nosti [Formation of future primary school teachers' professional ideal in the context of personality-oriented creative activity]. Visnyk Cherkas'koho universytetu - Bulletin of Cherkasy University, 101, 35–40 [in Ukrainian].
4. Dziuba, L.A. (2002). Do pytannya pro suchasni osvichni tekhnolohiyi. Problemy zahal'noyi ta pedahohichnoyi psykholohiyi [On the question of modern educational technologies. Problems of general and pedagogical psychology]. zbirnyk naukovykh prats'. Instytut psykholohiyi im. H. S. Kostyuka - A collection of scientific papers Institute of Psychology by G.S. Kostyuk, 7, 27–29 [in Ukrainian].
5. Zyazyun, I.A. (2003). Pidhotovka maybutn'oho vchytelya do vprovadzhennya pedahohichnykh tekhnolohiy [Preparation of future teachers for the introduction of pedagogical technologies]. K. A.S.K [in Ukrainian].
6. Kontseptsiya «Nova ukrayins'ka shkola» [The concept of "New Ukrainian School"]. Retrieved from: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/nova-ukrainska-shkola-compressed.pdf> [in Ukrainian].
7. Martsenyuk N. (2016). Problema profesiynoyi mobil'nosti u pedahohichniy nauksi [The problem of professional mobility in pedagogical science]. Naukovi zapysky Vinnyts'koho derzhavnoho pedahohichnoho universytetu imeni M. Kotsyubyns'koho - Scientific notes of Vinnytsia State Pedagogical University named after M. Kotsyubynsky, 48, 75–79 [in Ukrainian].
8. Megem, E.I. (2006). Refleksiya v osobystisno oriyentovaniy proektno-tekhnolohichniy pidhotovtsi – sposib samorehulyatsiyi studentiv [Reflection in personality-oriented project-technological training - a way of self-regulation of students]. Visnyk Hlukhivs'koho derzhavnoho ped. un-tu - Bulletin of the Glukhiv State Pedagogical University, 8, 34–38 [in Ukrainian].
9. Pro zatverdzhennya Kontseptsiyi rozvytku pedahohichnoyi osvity [On approval of the Concept of development of pedagogical education]. Retrieved from: <https://mon.gov.ua/ua/npa/pro-zatverdzhennya-koncepciyi-rozvitku-pedahogichnoyi-osviti> [in Ukrainian].

Журнал

«Перспективи та інновації науки»

(Серія «Педагогіка», Серія «Психологія», Серія «Медицина»)

Випуск № 7(12) 2022

Формат 60x90/8. Папір офсетний.
Гарнітура Times New Roman.
Ум. друк. арк. 8,2.

Видавець:

Громадська наукова організація «Всеукраїнська асамблея докторів наук з державного управління»
Свідоцтво серія ДК №4957 від 18.08.2015 р., Андріївський узвіз, буд.11, оф 68, м. Київ, 04070.

Підготовлено рекламним агентством
«GoToPrint» Адреса, Україна, Київська обл.,
м. Київ, вул. Льва Толстого, 63
e-mail: gotoprint@gmail.com